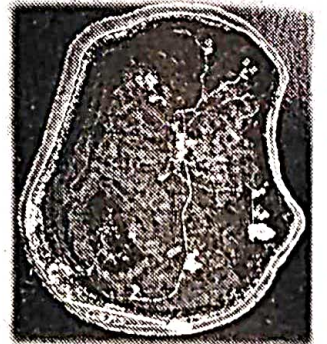

12

പ്രകൃതിയുടെ വരദാനം

- * 'ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും സമ്പന്നമായ രാഷ്ട്രം' - പസഫിക് സമുദ്രത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന, വെറും 21 ചതുരശ്രകിലോമീറ്റർ മാത്രം വിസ്തൃതിയുള്ള നൗറു (Nauru) എന്ന ദ്വീപിനെ വിശ്വവിഖ്യാത മാസിക 'നാഷണൽ ജ്യോഗ്രഫിക്' 1976 ൽ വിശേഷിപ്പിച്ചതിങ്ങനെയാണ്. നിറയെ പച്ചപ്പുള്ള ഈ ദ്വീപ് ഒരിക്കൽ നിരവധി ദേശാടനപ്പക്ഷികളുടെ അഭയകേന്ദ്രമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇന്ന് നൗറു ഒരു തരിശുഭൂമിയാണ്.
- * രാസവളനിർമ്മാണത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന ഫോസ്ഫേറ്റ് എന്ന ധാതുവിഭവത്താൽ സമ്പന്നമായിരുന്നു നൗറു. 1888 ൽ ജർമനി അവിടെ കോളനി സ്ഥാപിച്ച് ഫോസ്ഫേറ്റ് ഖനനം തുടങ്ങിയ തോടെ ദ്വീപിന്റെ ദുരവസ്ഥ തുടങ്ങി. ഒന്നാം ലോകയുദ്ധാനന്തരം ബ്രിട്ടൻ, ആസ്ട്രേലിയ, ന്യൂസിലന്റ് എന്നീ രാജ്യങ്ങളും അവിടെ ഖനനം ആരംഭിച്ചു. ഫോസ്ഫേറ്റ് ഖനനത്തിലൂടെ നൗറു ഒരു സമ്പന്നരാജ്യമായി മാറിയിരുന്നു. എന്നാൽ അമിതമായ ഫോസ്ഫേറ്റ് ഖനനം അവിടത്തെ സസ്യാവരണം ഇല്ലാതാക്കി. അതോടെ പക്ഷികളും ജന്തുക്കളുമൊക്കെ നാമാവശേഷമായി. നൗറുവിന്റെ പരിസ്ഥിതി തന്നെ മാറി. ഫോസ്ഫേറ്റ് നിക്ഷേപവും അധികം താമസിയാതെ തീർന്നു. അങ്ങനെ നൗറു ഒരു തികഞ്ഞ ദരിദ്രരാജ്യമായി.
- * പ്രകൃതിയിൽ കാണുന്നതും മനുഷ്യന് ഉപയോഗപ്രദവുമായ വസ്തുക്കളെ വിഭവങ്ങൾ എന്നുപറയുന്നു.

പ്രകൃതിയിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ചില വിഭവങ്ങൾ

★ ശിലകൾ	★ കാറ്റ്
★ ജലം	★ ധാതുക്കൾ
★ മണ്ണ്	★ സൂര്യപ്രകാശം

- * പ്രകൃതിയിൽ നിന്ന് നേരിട്ടുലഭിക്കുന്നതും ഉപയോഗയോഗ്യവുമായ ഇത്തരം വിഭവങ്ങളാണ് പ്രകൃതിവിഭവങ്ങൾ.
- * ജീവനുള്ള വിഭവങ്ങളെ ജൈവവിഭവങ്ങളെന്നും ജീവനില്ലാത്തവയെ അജൈവവിഭവങ്ങളെന്നും പറയും.

* ഭൂമിയിൽ മനുഷ്യൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രകൃതിവിഭവങ്ങളിൽ ചിലത് എക്കാലത്തും ലഭ്യമാണ്. എന്നാൽ മറ്റു ചില വിഭവങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനനുസരിച്ച് തീർന്നുപോകുന്നവയാണ്.

എക്കാലത്തും ലഭ്യമായ വിഭവങ്ങൾ	ഉപയോഗത്തിനനുസരിച്ച് തീർന്നുപോകുന്ന വിഭവങ്ങൾ
<ul style="list-style-type: none"> കാറ്റ് സൂര്യപ്രകാശം മണ്ണ് ജലം 	<ul style="list-style-type: none"> കൽക്കരി പെട്രോളിയം പ്രകൃതിവാതകം ഇരുമ്പയിര് വനം

പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന വിഭവങ്ങൾ

പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടാത്ത വിഭവങ്ങൾ

* 1992 ൽ ബ്രസീലിലെ റിയോ ഡി ജനീറോയിൽ നടന്ന ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ ആദ്യ ഭൗമ ഉച്ചകോടിയിൽ നിരവധി ലോകരാഷ്ട്രങ്ങളുടെ പ്രതിനിധികൾ അടങ്ങിയ സദസ്സിനെ നിശ്ശബ്ദമാക്കിയ പ്രസംഗം മൊഴിമാറ്റം നടത്തിയതിന്റെ പ്രസക്തഭാഗങ്ങൾ താഴെ നൽകിയിരിക്കുന്നു. കേവലം 12 വയസ്സുമാത്രമുള്ള സെവെൻ കുളിസ് സുസുകി എന്ന കാനഡക്കാരിയായ പെൺകുട്ടിയായിരുന്നു പ്രസംഗക.

ഞാൻ എനിക്കും എന്റെ ഭാവിതലമുറയ്ക്കും വേണ്ടി പോരാടുന്നു. വിശക്കുന്ന ഒരാളിനും കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കും വേണ്ടി... ഭൂമിയെത്തുന്നിന് അപ്രത്യക്ഷമായി തകരാണ്ടിരിക്കുന്ന ജന്തുജാലങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ സംസാരിക്കുന്നു. ഭൂമിയെല്ലാതെ അവർക്ക് മറ്റൊരിടമില്ല.

അവരുടെ ശബ്ദം ആരും കേൾക്കുന്നില്ല. എനിക്ക് ശ്വസിക്കാൻ ഭയമാകുന്നു. എനിക്കറിയില്ല, എന്തുമാത്രം വിഷലിപ്തമാണീ വാഖ്യ എന്ന്.... ഞാൻ പുറത്തേക്കിറങ്ങാൻ ഭയക്കുന്നു... കാരണം, അന്തരീക്ഷത്തിലെ ഓക്സൈൻ സൂഷിരങ്ങൾ... എന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാരണമെന്തെങ്കിലും നീങ്ങാൻ വാക്കാലമുണ്ടാകുമോ ഈ മഴക്കാടുകൾ, മൃഗങ്ങൾ, പൂമ്പാറ്റകൾ...? നിങ്ങളുടെ ബാല്യകാലത്ത് നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ വിലപിച്ചിരുന്നുവോ? ആകുലതപ്പെട്ടിരുന്നുവോ...? നിങ്ങൾക്കിനിഷ്ടം, ഭൂമിയെ സംരക്ഷിക്കാൻ സമയമുണ്ടെന്ന് കരുതുന്നുവോ? നിങ്ങൾക്ക് സൗകര്യമെന്തെങ്കിലും തീരുകയെന്നതിനാൽ കഴിയില്ലെങ്കിൽ... മരുഭൂമികളായി മാറിയ വനപ്രദേശങ്ങൾ തീരുകയെന്നതിനാൽ കഴിയില്ലെങ്കിൽ...

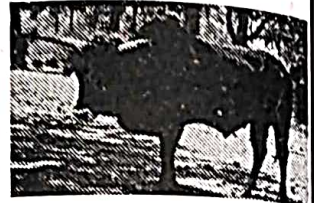
നിർമ്മാണ രംഗത്ത്... ഇവയെ നശിപ്പിക്കാതിരിക്കുക.

പ്രകൃതിയുടെ വരദാനം

1972 ജൂണിൽ സ്റ്റോക്ക്ഹോമിൽ നടന്ന മാനവപരിസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ സമ്മേളനത്തിൽ, ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാനമന്ത്രി ശ്രീമതി ഇന്ദിരാഗാന്ധി നടത്തിയ പ്രസംഗം ഐക്യരാഷ്ട്രസഭയെ ജൂൺ 5 ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനമായി ആചരിക്കാനുള്ള തീരുമാനത്തിലെത്തിച്ചു.

മനുഷ്യന്റെ അമിതമായ വിഭവചൂഷണം മൂലം വംശനാശം സംഭവിച്ച ജീവിയാണ് ഡോഡോ. ഇന്ത്യൻ മഹാസമുദ്രത്തിൽ മൗറീഷ്യസ് ദ്വീപിൽ കണ്ടുവന്നിരുന്ന ഈ പക്ഷികളെ മാംസത്തിനു വേണ്ടി കൊന്നൊടുക്കിയപ്പോൾ ഭൂമുഖത്തുനിന്ന് അവ അപ്രത്യക്ഷമായി. ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന അറോച്ച് എന്ന കന്നുകാലിവർഗം, ഏഷ്യൻ ചീറ്റപ്പുലി എന്നിവയും അന്യംനിന്നുപോയവയാണ്.

വിഭവസംരക്ഷണം

- * വിഭവങ്ങൾ നീതിപൂർവ്വവും ശ്രദ്ധാപൂർവ്വവും ഉപയോഗിക്കുകയും അവയ്ക്ക് പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടാനുള്ള സമയം അനുവദിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് വിഭവസംരക്ഷണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനതത്വം.

ഈ ദിനങ്ങൾ പ്രകൃതികുവേണ്ടി

ജൂൺ 5 : ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനം

ഏപ്രിൽ 22 : ലോക ഊമദിനം.

വിഭവസംരക്ഷണവും ഇന്ത്യയിലെ നിയമങ്ങളും

- * അമിതവിഭവചൂഷണം മനുഷ്യരുടെ നിലനിൽപ്പിനെത്തന്നെ ചോദ്യംചെയ്തു തുടങ്ങിയപ്പോൾ പ്രകൃതിയെ നിഷ്ക്കരുണം ഉപദ്രവിക്കുന്നതിൽ നിയന്ത്രണം വേണമെന്ന ചിന്തയുണ്ടായി. അങ്ങനെ ഈ നിയമങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നു.

1. പരിസ്ഥിതിസംരക്ഷണം ഇന്ത്യൻ പൗരന്റെ കർത്തവ്യമാണെന്ന് ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ 48 (എ.) വകുപ്പും 51 എ.(ജി.) വകുപ്പും
2. പരിസ്ഥിതിസംരക്ഷണനിയമം
3. ജലനിയമം
4. വനസംരക്ഷണനിയമം
5. വായുനിയമം
6. ദേശീയ പരിസ്ഥിതി ട്രിബ്യൂണൽ

വിഭവസംരക്ഷണം കേരളത്തിൽ

പെരിയാർ നദീസംരക്ഷണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ജനമുന്നേറ്റം 1999 ൽ ജലഅതോറിറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കാരണമായി. ഇത്തരത്തിലുള്ള ജനകീയമുന്നേറ്റങ്ങളിലൂടെയും സർക്കാർ തലത്തിലുള്ള ഇടപെടലുകളിലൂടെയും നിരവധി നിയമങ്ങൾ വിഭവസംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേരളത്തിൽ നിലവിൽ വന്നിട്ടുണ്ട്.

ഉദാ : നെൽവയൽ സംരക്ഷണനിയമം, തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണനിയമം

വികസനം സുസ്ഥിരം പ്രകൃതി സുരക്ഷിതം

- * വരും തലമുറകൾക്ക് അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനുള്ള ശേഷിയിൽ കുറവു വരാതെതന്നെ ഇന്നത്തെ തലമുറ അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്ന സമീപനമാണ് സുസ്ഥിരവികസനം.

“നമുക്ക് എല്ലാവരുടേയും ആവശ്യങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താനുള്ള വിഭവങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരാളുടെ പോലും അത്യാഗ്രഹത്തെ നിറവേറ്റാനുള്ളതില്ലതാനും”

: ഗാന്ധിജി

- * വിഭവങ്ങൾ പുനഃചംക്രമണം ചെയ്യുക, അവയുടെ ഉപയോഗം കുറയ്ക്കുക, അവ പുനരുപയോഗിക്കുക എന്നിവയാണ് സുസ്ഥിരവികസനത്തിലേക്ക് എത്താനുള്ള മാർഗങ്ങൾ.

സുസ്ഥിര വികസനത്തിനായി എന്തു ചെയ്യാം ?

- ★ അടുക്കളയിൽ നിന്നുള്ള ജലം ചെടികൾ നനയ്ക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുക.
- ★ പൊതുസ്ഥലങ്ങളിൽ മരങ്ങൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുക.
- ★ പാരമ്പര്യേതര ഊർജസ്രോതസ്സുകളായ സൗരോർജം, കാറ്റിൽ നിന്നുള്ള ഊർജം മുതലായവ പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുക.
- ★ മഴവെള്ളക്കൊയ്ത്തിനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഉറപ്പാക്കുക.
- ★ പ്ലാസ്റ്റിക് കവരുകൾക്കുപകരം തുണി സഞ്ചികൾ ഉപയോഗിക്കുക.

In a Nut Shell
(മുൻ അധ്യായം - അനുബന്ധ ചോദ്യങ്ങൾ)

1. ചുവടെ തന്നിരിക്കുന്ന പ്രസ്താവനകളിൽ നിന്ന് ശരിയായവ തെരഞ്ഞെടുക്കുക.

1. പസഫിക് സമുദ്രത്തിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ദ്വീപാണ് നൗറു.

2. മാംഗനീസ് വിഭവത്താൽ സമ്പന്നമായ രാഷ്ട്രമായിരുന്നു നൗറു.

3. 1888 ൽ ജർമനിയുടെ കോളനിവൽക്കരണം നൗറുവിന്റെ ദുരവസ്ഥയ്ക്ക് കാരണമായി.

a) 1 മാത്രം
b) 1, 2 മാത്രം
c) 1, 3 മാത്രം
d) 3 മാത്രം
2. പുനഃസ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന വിഭവങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ് ?

1. സൂര്യപ്രകാശം

2. പ്രകൃതിവാതകം

3. വനം

4. ജലം

5. മണ്ണ്

a) 1, 3, 4, 5 മാത്രം
b) 1, 4, 5 മാത്രം
c) 2, 4, 5 മാത്രം
d) 1, 2, 3 മാത്രം
3.
 1. ആദ്യ ഭൗമ ഉച്ചകോടി നടന്നത് 1972 സ്റ്റോക്ക്ഹോമിൽ വച്ചായിരുന്നു.
 2. ആദ്യ ഭൗമ ഉച്ചകോടിയിൽ പ്രസംഗിച്ച വ്യക്തിയായിരുന്നു കാനഡക്കാരിയായ സെവെൻ കുളിൻ സുസുകി.
 3. 1992 ൽ ബ്രസീലിലെ റിയോ ഡി ജനീറോയിൽ വച്ച് മാനവ പരിസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് UN സമ്മേളനം നടന്നു.
 4. UN പരിസ്ഥിതി ദിനം ആചരിക്കാൻ തുടങ്ങിയതിൽ ഇന്ദിരാഗാന്ധിയുടെ സംഭാവന വലുതായിരുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞവയിൽ നിന്ന് തെറ്റായത് കണ്ടെത്തുക.

a) 1, 3 മാത്രം
b) 2, 4 മാത്രം
c) 1, 2 മാത്രം
d) 3, 4 മാത്രം
4. മനുഷ്യന്റെ അമിതചൂഷണം മൂലം വംശനാശം സംഭവിച്ച ജീവികൾ/മൃഗങ്ങൾ ഏതെല്ലാമാണ്?

1. ഡോഡോ

2. അറോച്ച് കന്നുകാലി

3. ഏഷ്യൻ ചീറ്റപ്പുലി

a) 1, 2 മാത്രം
b) 2, 3 മാത്രം
c) 1, 3 മാത്രം
d) 1, 2, 3
5. വിഭവസമ്പത്തും അവ സംരക്ഷിക്കുവാനുള്ള മാർഗങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ചേരുമ്പടി ചേർക്കുക.

1. ജലസമ്പത്ത്
 2. വനസമ്പത്ത്
 3. വായുസമ്പത്ത്

- A. അന്തരീക്ഷ മലനീകരണമില്ലാത്ത ഇന്ധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക

- B. മഴവെള്ളക്കൊയ്ത്ത് സ്വീകരിക്കുക

- C. പാരമ്പര്യേതര ഊർജസ്രോതസ്സുകളെ കൂടുതൽ ആശ്രയിക്കുക.

4. ഊർജസമ്പത്ത് -

D. തരിശുഭൂമികളിൽ മരങ്ങൾ വെച്ചുപിടിപ്പിക്കുക.

a) 1 - B, 2 - D, 3 - A, 4 - C

b) 1 - C, 2 - D, 3 - B, 4 - A

c) 1 - B, 2 - A, 3 - C, 4 - D

d) 1 - B, 2 - C, 3 - A, 4 - D

6. 'നമുക്ക് എല്ലാവരുടേയും ആവശ്യങ്ങളെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താനുള്ള വിഭവങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരാളുടെ പോലും അത്യാഗ്രഹത്തെ നിറവേറ്റാനുള്ളതില്ലതാനും.' ആരുടെ വാക്കുകളാണിത്.

a) എ.പി.ജെ.അബ്ദുൽ കലാം

b) ഗാന്ധിജി

c) രാജേന്ദ്രപ്രസാദ്

d) സർദാർ വല്ലഭായി പട്ടേൽ

7. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭരണഘനാവകുപ്പുകളേവ ?

a) 48 A

b) 51 A(g)

c) 44

d) a, b

8. കേരള ജലഅതോറിറ്റി സ്ഥാപിച്ചതെന്നാണ് ?

a) 1999

b) 1996

c) 2003

d) 2002

9. വരും തലമുറകൾക്ക് അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിനുള്ള ശേഷിയിൽ കുറവു വരാതെതന്നെ ഇന്നത്തെ തലമുറ അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്ന സമീപനം അറിയപ്പെടുന്നത്.

a) സമഗ്രവികസനം

b) സുസ്ഥിരവികസനം

c) ആളോഹരിവരുമാനം

d) ഇവയൊന്നുമല്ല

10. വിഭവസംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേരളത്തിൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന നിയമങ്ങളേതാണ്

1. ജലനിയമം

2. തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണനിയമം

3. നെൽവയൽ സംരക്ഷണനിയമം

a) 1, 2 മാത്രം

b) 1, 3 മാത്രം

c) 2, 3 മാത്രം

d) 3 മാത്രം

11. താഴെപ്പറയുന്നവയിൽ സുസ്ഥിരവികസനത്തിലേക്ക് എത്തുവാനുള്ള മാർഗങ്ങളേവ ?

1. വിഭവങ്ങൾ പുനഃചംക്രമണം ചെയ്യുക.

2. വിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗം കുറയ്ക്കുക.

3. വിഭവങ്ങൾ പുനരുപയോഗിക്കുക.

4. മേൽപ്പറഞ്ഞവയെല്ലാം

a) 1, 2 മാത്രം

b) 1, 3 മാത്രം

c) 2, 3 മാത്രം

d) 4

Answer Key

1.c

2.b

3.a

4.d

5.a

6.b

7.d

8.a

9.b

10.c

11.d

CHAPTER

12

പ്രകൃതിയുടെ വരദാനം

- ◆ നാഷണൽ ജ്യോഗ്രഫിക് മാസിക 1976 ൽ 'ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും സമ്പന്നമായ രാഷ്ട്രം' എന്നു വിശേഷിപ്പിച്ച രാജ്യം
 - നൗറു
- ◆ നൗറു ദ്വീപ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സമുദ്രം
 - പസഫിക് സമുദ്രം
- ◆ നൗറുവിന്റെ വിസ്തൃതി
 - 21 ച.കി.മീ
- ◆ നൗറുവിൽ സമ്പന്നമായി ഉണ്ടായിരുന്ന രാസ വള നിർമ്മാണത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന ധാതു വിഭവം
 - ഫോസ്ഫേറ്റ്
- ◆ ജർമനി നൗറുവിൽ കോളനി സ്ഥാപിച്ച് ഫോസ്ഫേറ്റ് ഖനനം തുടങ്ങിയ വർഷം
 - 1888
- ◆ ഒന്നാംലോക യുദ്ധാനന്തരം നൗറുവിൽ ഖനനം ആരംഭിച്ച രാജ്യങ്ങൾ
 - ബ്രിട്ടൺ, ആസ്ട്രേലിയ, ന്യൂസിലാന്റ്
- ◆ ഫോസ്ഫേറ്റ് എന്ന ധാതുവിഭവത്താൽ ഒരിക്കൽ സമ്പന്നമായിരുന്ന നൗറു ഇപ്പോൾ അതേ ധാതുവിഭവത്തിന്റെ അമിതമായി ഖനനം മൂലം ദരിദ്രരാജ്യമായി മാറി.
- ◆ പ്രകൃതിയിൽ കാണുന്നതും മനുഷ്യൻ ഉപയോഗ പ്രദയമായ വസ്തുക്കളെ വിഭവങ്ങൾ എന്നു വിളിക്കുന്നു.
- ◆ പ്രകൃതിയിൽ നിന്ന് നേരിട്ട് ലഭിക്കുന്നതും ഉപയോഗയോഗ്യവുമായ വിഭവങ്ങൾ
 - പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ (വായു, സൂര്യപ്രകാശം, കാറ്റ്, മരങ്ങൾ, ജലം)
- ◆ ജീവനുള്ള വിഭവങ്ങൾ
 - ജൈവവിഭവങ്ങൾ

- ◆ ജീവനില്ലാത്ത വിഭവങ്ങൾ
 - അജൈവവിഭവങ്ങൾ
- ◆ ഉപയോഗത്തിലൂടെ കുറഞ്ഞാലും പ്രകൃതിയുടെ സ്വാഭാവികമായ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ വീണ്ടും നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന വിഭവങ്ങൾ
 - പുനസ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന വിഭവങ്ങൾ
- ◆ പുനസ്ഥാപിക്കപ്പെടുന്ന വിഭവങ്ങൾക്കുദാഹരണം
 - കാറ്റ്, സൂര്യപ്രകാശം, ജലം, വനം, മണ്ണ്
- ◆ ഉപയോഗത്തിനനുസരിച്ച് തീർന്നുപോകുന്നവയും സ്വയം പുനസ്ഥാപനശേഷി ഇല്ലാത്തതുമായ വിഭവങ്ങൾ അറിയപ്പെടുന്നത്
 - പുനസ്ഥാപിക്കപ്പെടാത്ത വിഭവങ്ങൾ
- ◆ പുനസ്ഥാപിക്കപ്പെടാത്ത വിഭവങ്ങൾക്കുദാഹരണം
 - കൽക്കരി, പെട്രോളിയം, ഇരുമ്പിൻ, പ്രകൃതിവാതകം
- ◆ അനിയന്ത്രിതമായ ഉപഭോഗം മൂലം വിഭവങ്ങളുടെ അളവിലും ഗുണത്തിലുമുണ്ടാകുന്ന കുറവ്
 - വിഭവശോഷണം

1972 ജൂണിൽ സ്റ്റോക്ക് ഹോമിൽ നടന്ന മാനവ പരിസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചുള്ള ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ സമ്മേളനത്തിൽ, ഇന്ത്യൻ പ്രധാനമന്ത്രി ശ്രീമതി ഇന്ദിരാഗാന്ധി നടത്തിയ പ്രസംഗം ഐക്യരാഷ്ട്ര സഭയെ ജൂൺ 5 ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനമായി ആചരിക്കാനുള്ള തീരുമാനത്തിലെത്തിച്ചു.

- ◆ ഐക്യരാഷ്ട്ര സംഘടനയുടെ ആദ്യ ഭൗമമുഖ കോടി നടന്ന വർഷം
 - 1992 ✓
- ◆ ആദ്യ ഭൗമ ഉച്ചകോടി നടന്ന സ്ഥലം
 - റിയോ ഡി ജനീറോ (ബ്രസീൽ)
- ◆ മനുഷ്യന്റെ അമിതമായ വിഭവചൂഷണം മൂലം വംശനാശം സംഭവിച്ച ജീവി
 - ഡോഡോ
- ◆ ഡോഡോ പക്ഷികൾ ഉണ്ടായിരുന്ന ദ്വീപ്
 - മൗറീഷ്യസ് ദ്വീപ് (ഇന്ത്യൻ മഹാസമുദ്രം)
- ◆ ഇന്ത്യയിലുണ്ടായിരുന്ന അനോച്ച് എന്ന കന്നു കാലി വർഗ്ഗം, ഏഷ്യൻ ചീറ്റപ്പുലി എന്നിവയും അന്യം നിന്നു പോയവയാണ്.
- ◆ ഓരോ വർഷവും മനുഷ്യൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന മരത്തിന്റെ ഏകദേശ കണക്ക്
 - 3 ദശലക്ഷം ക്യൂബിക് മീറ്റർ
- ◆ ലോക പരിസ്ഥിതിദിനം
 - ജൂൺ 5 ✓
- ◆ ലോക ഭൗമദിനം
 - ഏപ്രിൽ 22 ✓
- ◆ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം ഇന്ത്യൻ പൗരന്റെ കർത്തവ്യമാണെന്ന് ഉദ്ഘോഷിക്കുന്ന ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ വകുപ്പുകൾ
 - ആർട്ടിക്കിൾ 48 എ, ആർട്ടിക്കിൾ 51 എ (ജി)
- ◆ വിഭവസംരക്ഷണത്തിനായി ഇന്ത്യയിൽ നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ
 - ☞ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമം

- ☞ ജലനിയമം ✓
- ☞ വനസംരക്ഷണനിയമം ✓
- ☞ വായു നിയമം ✓

- ◆ വിഭവ സംരക്ഷണത്തിനായി ഇന്ത്യയിൽ നിലവിലുള്ള സംവിധാനം
 - ദേശീയ പരിസ്ഥിതി ട്രിബ്യൂണൽ
- ◆ പെരിയാർ നദീ സംരക്ഷണത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള ജനമുന്നേറ്റം 1999 ൽ ജല അതോറിറ്റി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു കാരണമായി
- ◆ വിഭവസംരക്ഷണത്തിനായി കേരളത്തിൽ നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ
 - ☞ നെൽവയൽ സംരക്ഷണനിയമം ✓
 - ☞ തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണനിയമം ✓

ഗാന്ധിജി

"നമുക്ക് എല്ലാവരുടെയും ഭൗമസൃഷ്ടിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്താനുള്ള വിഭവഭരണമുണ്ട്. എന്നാൽ ഒരാളുടെ പോലും ഭൗമസ്രഷ്ടിയെ നശിപ്പിക്കാനുള്ള തീരുമാനമില്ലതാനും"- J